

Tillykke med fødselsdagen til en 85-årig oftalmolog som benytter denne milepæl til at gøre øjenstatus:

Mine øjne og briller

MOGENS NORN

PROFESSOR EMER.
DR.MED.

På min 85-års fødselsdag føler jeg trang til at gøre øjenstatus. Som skoledreng gik jeg tur med min far i Christiansfeld. På vej til Brødre-menighedens kirkegård spurgte far, om jeg kunne læse indskriften over porten. Det kunne jeg først, da vi kom meget nærmere.

Så blev jeg sendt til øjenlægen i Kolding, der fandt moderat nærsynethed. Jeg fik briller og undrede mig over, at skolekammeraterne ikke moppedede mig over brillerne. De sagde slet ikke noget om forvandlingen. Nu kunne jeg se skoven på afstand og ikke kun som en blød, dejlig skygge. Jeg kunne næsten tælle hvert eneste blad, hvilket egentlig var skræmmende. Mor så

også alt for skarpt, når hun ville male. Fordelen ved nærsynethed er, at man kan se småkravl endnu tydeligere uden briller helt tæt på. Endnu bedre var dog fars gamle mikroskop.

Senere som øjenkonsulent i Grønland flåede jeg UV-brillerne af, fordi himlen blev grøn og indlandsisen gul. Det var væmmeligt at se.

Som 73-årig fik jeg udtalt 'flyvende myg', hvilket inspirerede mig til en faglig artikel. Få uger senere fik jeg pludselig lysglimt og senere stor næseskygge for venstre øje. Det var efter en vens 85-års fødselsdagsfest i Jylland (Fig. 1).

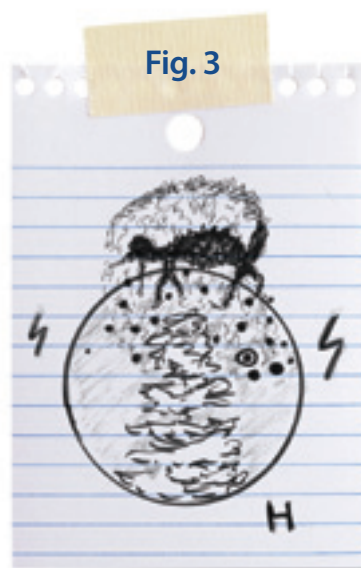

Næste morgen blev jeg akut indlagt på Rigshospitalet og opereret for net-hindeløsning. Efter operationen skulle jeg være helt stille, men blev nødt til at fare ud på toilettet for at kaste op. Alligevel forblev operationen helt vellykket med bånd snøret om øjeæblet. Dog var kun halvdelen af centralsynet bevaret. Det kunne jeg ikke klage over, fordi nethindens centrum allerede var beskadiget (Fig. 2).

Behandlingen på Rigshospitalet var mirakuløs god. Ganske vist gav båndet dobbeltsyn til venstre pga. ardannelse, og samsynet blev dårligt. Når jeg gik, sås venstre ben dobbelt. Migræne-zig-zag linjer blev dog ikke fordoblet (hjernefænomen). Jeg måtte ikke læse i 6 uger, men nød bøger på lydband. Tilstanden bedredes, og jeg endte min beretning med ordene: 'Af frygt for nemesis undgår jeg at true med et follow up' - men det kommer alligevel her:

I april 2009 går jeg de to lave trin ned fra en butik, og ser pludselig ligesom et træ foran det normale øje (Fig. 3) sammen med en voldsom mængde 'flyvende myg'.

Jeg tager straks med taxa til Glostrup, hvortil Rigshospitalets øjenklinik allerede delvis er flyttet ud. Trods en meget grundig undersøgelse fandt de ingen rift eller nethindeløsning. 'Kom igen i morgen!'

Næste dag findes rift i nethinden kl. 2 på højre øje (Fig. 4).

Den bliver straks behandlet ambulant med laserstråler, så hullet lukkes forsvarligt. Næste ambulante kontrol skal være allerede om 2 dage. Den vagthavende læge i weekenden finder et nyt hul kl. 12, som hun straks behandler med laser. To dage senere findes yderligere 3 nye rifter, der straks behandles. Derefter mange kontroller - heldigvis uden nye huller. Det kan man da kalde for Værn om Synet. Hvorfor indlagde man mig ikke straks og behandlede hele omkredsen på én

gang? Nej, en så udbredt behandling havde måske løsnet hele nethinden.

Træet foran øjet (Fig. 3) svandt hurtigt, men den mærkelige hund opad og nogle få flyvende myg findes stadig efter ti måneder. Jeg lægger nu sjældent mærke til dem.

Jeg bruger briller med flerstyrkeglas med glidende overgang. Mine ældre briller er 1½ gange højere end de lettere, nye, som jeg valgte. Resultatet er selvfølgelig, at det er sværere for nakken at indstille på de forskellige afstande. Den lette moderne brille falder nemmere ned fra næsen. Jeg greb den reflektorisk mellem arm og brystkasse, for at den ikke skulle ende på gulvet. Den ene brillestang blev bøjet drastisk. Heldigvis kunne optikeren reparere den - endda hurtigt og gratis.

Der er fundet forhøjet øjentryk. Heldigvis er der ikke udviklet Grøn stær (glaukom), fordi min hornhinde faktisk er tyk, hvilket forklarer det falsk forhøjede øjentryk. Min faster fik nethindeløsning på begge øjne. Hun blev blind. Moderne behandling og omsorg reddede mit syn. Nu kan jeg frygte Grå stær, aldersbetinget nethinde degeneration (AMD) eller nye rifter. En engelsk undersøgelse af personer over 85 år viste 37% med svækkelse af synet.

Nej, nu vil jeg glæde mig over mit gode syn! Jeg læser endda bedst uden briller, fordi jeg er passende nærsynet. □

Øjenforeningen takker skyldigst for et langt livs virke til gavn for øjenpatienter, hvor der også har været overskud til at skrive mange artikler til VÆRN OM SYNET og hyppigt er gennemført foredrag med smittende humor og engagement til fremme af oplysningen om øjensygdomme overfor foreningens medlemmer.

E.L.